

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: SOSYOLOJİ

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Tezsiz Yüksek Lisans (İÖ)**

- **GENEL BİLGİLER:**

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Sosyoloji Anabilim Dalı, Sosyoloji Anabilim Dalı Tezsiz Yüksek Lisans Programı, 2023-2024 eğitim-öğretim yılından itibaren öğrenci alımına başlayarak, tezsiz yüksek lisans programında eğitim vermektedir. Sosyoloji Anabilim Dalı Doktora Programının normal süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç en az 2 yarıyıl ve en çok 3 yarıyıldır. Programda kadrolu olarak görev yapan iki (2) Profesör Doktor, beş (5) Doçent Doktor, altı (6) Doktor Öğretim Üyesi ve üç (3) Araştırma Görevlisi olmak üzere on altı (16) öğretim elemanı bulunmaktadır.

- **PROGRAMIN MİSYONU:**

Sosyoloji alanında temel kuramsal ve uygulamaya dönük bilgileri kazandırarak; toplumsal olay ve olguları analiz edebilen, mesleki ve akademik bilgi birikimini uygulama alanlarına aktarabilen, etik değerlere duyarlı ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahip uzmanlar yetiştirmektedir.

- **PROGRAMIN VİZYONU:**

Sosyoloji alanında edindiği bilgi ve becerileri kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında etkin biçimde kullanabilen; güncel toplumsal sorunlara bilimsel ve analitik bakış açısıyla yaklaşabilen, ulusal düzeyde tanınırlığı olan nitelikli bir tezsiz yüksek lisans programı olmaktadır.

- **KAZANILAN DERECE**

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara **Sosyoloji alanında Tezsiz Yüksek Lisans Diploması** verilir.

- **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI**

Sosyoloji Tezsiz Yüksek Lisans Programına başvuracak adayların, lisans diplomasına sahip olmaları gerekmektedir. Programa kabul koşulları, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](#) “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Tezsiz yüksek lisans programına başvurularda ALES puanı aranmaz. Başarı sırası esasına göre kontenjan kadar aday kayıta hak kazanır. Yabancı dil şartı bulunmamakla birlikte, programın gerektirdiği durumlarda yabancı dil bilgisi adayların değerlendirilmesinde dikkate alınabilir. Adayların

değerlendirilmesi; lisans mezuniyet not ortalaması esas alınarak yapılmakta olup, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda kontenjan dâhilinde programa kabul edilmektedir. Gerekğinde yazılı sınav ve/veya mülakat uygulanabilir. Programa kabul edilen adayların kesin kayıtları, ilan edilen tarihler arasında, istenen belgelerle birlikte Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmektedir. Süresi içerisinde kayıt yaptırmayan adaylar kayıt hakkını kaybeder. Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olan adayların, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından denkliklerinin kabul edilmiş olması gerekmektedir. Öğrenci alım, başvuru ve kabulüne ilişkin tüm süreçlere yönelik ayrıntılı bilgi için Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

• YETERLİLİK KOŞULLARI VE KURALLARI

Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç olmak üzere, Sosyoloji Tezsiz Yüksek Lisans Programının normal tamamlama süresi, her yarıyıl kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın iki yarıyıl olup, azami süre üç yarıyıldır. Programdan mezun olabilmek için öğrencinin; program müfredatında yer alan tüm dersleri başarıyla tamamlaması, en az 60 AKTS'yi sağlaması ve dönem projesini danışmanı eşliğinde hazırlayarak başarıyla tamamlaması gerekmektedir. Derslere devam, ders başarı notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, dönem projesi hazırlanması ve değerlendirilmesine ilişkin esaslar Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir. Programı tamamlama koşullarını yerine getiren ve dönem projesi Enstitü Yönetim Kurulu (EYK) tarafından onaylanan öğrenciye Sosyoloji alanında Tezsiz Yüksek Lisans Diploması verilir. Mezuniyet tarihi, dönem projesinin danışman tarafından başarılı olarak değerlendirildiği ve Enstitüye teslim edildiği tarihtir. Öğrenci, mezuniyet için gerekli koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerinden yararlanamaz ve öğrencilik hakları sona ermez.

• PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Sosyoloji alanında temel ve güncel kuramsal bilgileri edinen, bu bilgileri mesleki ve toplumsal alanlarda kullanabilen mezunlar yetiştirmek.

PEA2: Sosyolojik kuram, yöntem ve alan araştırmaları konusunda yeterli bilgi birikimine sahip, toplumsal yapı ve süreçleri analitik bir bakış açısıyla değerlendirebilen mezunlar yetiştirmek.

PEA3: Sosyoloji alanı ile ilgili verilerin toplanması, analizi, yorumlanması ve paylaşılması süreçlerinde bilimsel, toplumsal ve etik değerlere duyarlı mezunlar yetiştirmek.

PEA4: Edindiği sosyolojik bilgi ve becerileri kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında uygulamaya aktarabilen; mesleki yeterliliği yüksek uzmanlar yetiştirmek.

• EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Sosyoloji Tezsiz Yüksek Lisans Programı müfredatı oluşturulurken, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönergesinde belirtilen esaslar doğrultusunda iç ve dış paydaş görüşleri dikkate alınarak bir eğitim planı hazırlanmakta; sosyoloji alanındaki kuramsal,

yöntemsel ve uygulamaya yönelik güncel gelişmeler doğrultusunda eğitim planı ve ders içerikleri düzenli olarak güncellenmektedir. Programda, öğrencilerin mesleki ve akademik bilgi birikimlerinin geliştirilmesi amacıyla teorik ve uygulamaya dayalı eğitim birlikte yürütülmektedir. Bu kapsamda derslerde teorik anlatımın yanı sıra; proje çalışmaları, dönem ödevleri, sunumlar, vaka analizleri ve uygulamaya yönelik faaliyetlere yer verilmektedir. Sosyoloji Tezsiz Yüksek Lisans Programı müfredatında yer alan ders planı ve her bir dersin ayrıntılı içeriğine <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dali-program-mufredatlari/> adresinden ulaşılabilir. Programı tamamlama koşulları; devam zorunluluğu, alınması gereken dersler, kredi ve AKTS yükü, ders sınavları, notlandırma sistemi, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve dönem projesi tamamlama esaslarını kapsamakta olup, tüm bu süreçler Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketi ve Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği çerçevesinde tanımlanmıştır.

• ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu	AA	BA	BB	CB	CC	DC	FF ve DZ
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	60-69	50-59	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

- **PROGRAM ÇIKTILARI:**

PÇ1: Sosyoloji alanındaki temel kuramlar, kavramlar, olgular ve ilkeler hakkında ileri düzeyde bilgi sahibidir.

PÇ2: Sosyoloji ile ilişkili disiplinler arasındaki etkileşimi kavrayarak edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.

PÇ3: Sosyoloji alanındaki uygulamaların evrensel, toplumsal ve kültürel boyutlardaki etkilerinin bilincindedir.

PÇ4: Alanındaki bilgileri farklı disiplinlerden gelen bilgilerle bütünleştirerek toplumsal sorunlara yönelik analitik değerlendirmeler yapar ve çözüm önerileri geliştirir.

PÇ5: Bilimsel ve etik ilkelere uygun biçimde sosyoloji alanına ilişkin bir çalışmayı planlar; temel nicel ve nitel veri analiz yöntemlerini kullanarak sonuçlarını raporlar.

PÇ6: Bilgiye erişimde bireysel olarak kaynak taraması yapar; bu amaçla veri tabanları ve diğer bilimsel bilgi kaynaklarını etkin biçimde kullanır.

PÇ7: Bilimsel etik kurallara uygun olarak gerçekleştirdiği çalışmaların sonuçlarını yazılı ve sözlü olarak etkili biçimde sunar.

PÇ8: Güncel toplumsal sorunları ve sosyolojik tartışmaları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yaratıcı ve uygulanabilir çözüm önerileri geliştirir.

PÇ9: Sosyoloji alanını ilgilendiren sosyal politikalar, uygulamalar ve mevzuat süreçlerine analitik bakış açısıyla katkı sağlar.

PÇ10: Sosyoloji alanında edindiği kuramsal ve uygulamaya yönelik bilgi birikimini, mesleki ve toplumsal sorunların analizinde etkin biçimde kullanarak karar alma ve değerlendirme süreçlerine katkı sağlar.

PÇ11: Yaşam boyu öğrenme bilinciyle sosyoloji alanındaki bilimsel ve toplumsal gelişmeleri izler, kendini sürekli yeniler.

PÇ12: Sosyoloji alanında kullanılan temel bilgi teknolojileri ve analiz araçları hakkında bilgi sahibidir ve bu araçları mesleki çalışmalarında kullanır.

PÇ13: Sosyoloji alanına ilişkin belirli konularda uygulamaya yönelik planlar geliştirir ve elde edilen sonuçları değerlendirir.

PÇ14: Sosyoloji alanında edindiği bilgi ve problem çözme becerilerini disiplinler arası çalışmalarda uygular.

PÇ15: Bağımsız olarak ve başkalarıyla etkin biçimde çalışabilen, sorumluluk alabilen, takım çalışmasına yatkın ve farklı alanlardaki uzmanlarla etkili iletişim kurabilen bireyler olarak yetişir.

- **ÜST DERECE PROGRAMLARINA GEÇİŞ**

Sosyoloji Tezsiz Yüksek Lisans Programı mezunları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen koşulları sağlamaları hâlinde tezli yüksek lisans programlarına başvuruda bulunabilirler. Tezsiz yüksek lisans mezunları doğrudan doktora programlarına başvuramazlar.

- **İSTİHDAM OLANAKLARI**

Sosyoloji Tezsiz Yüksek Lisans Programı mezunları; kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, araştırma ve danışmanlık şirketleri, özel sektör işletmeleri, insan kaynakları birimleri, sosyal hizmet kuruluşları, eğitim, medya ve kültür alanlarında uzman, araştırmacı, proje personeli, danışman ve yönetici yardımcısı gibi pozisyonlarda istihdam edilebilmektedir. Mezunlar, sosyolojik bilgi ve analiz becerilerini kullanarak toplumsal araştırmalar, sosyal politika uygulamaları, proje geliştirme ve değerlendirme süreçlerinde görev alabilmekte; edindikleri yetkinlikleri farklı sektörlerde uygulamaya aktarabilmektedirler.